Kõik ennetustegevused

★ ★ ★ ☆ ☆

Hoolivad isad

- **Loomisaasta:** 2001 (Kanada), 2019 (Eesti)
- **Sihtgrupp:** varane täiskasvanuiga (19-25 a), täiskasvanuiga
- **Elluviimise keskkond:** kogukond, kriminaal-justiitssüsteem, perekond ja kodu, sotsiaalsüsteem
- **Elluviijad:** koolitatud grupijuhid
- **Ennetustegevus sisaldab:** juhendmaterjale ja supervisiooni grupijuhtidele, õppematerjale ja grupi-ning individuaalkohtumisi isadele, programmi efektiivsuse seiret
- **Ennetustasand:** näidustatud ennetus, teisene ennetus
- **Märksõnad:** õigusrikkumiste ennetus, iseseisvumise ja iseotsustamise ennetus, sotsiaal-emotsionaalse pädevuse arendamine, väärkohtlemise ja vägivalla ennetus (sh kiusamine), vaimse tervise probleemide ennetus

- **Eesmärk:** vähendada väärkohtlemist, hoolimatust ja vägivaldset käitumist bioloogiliste isade ja kasuisade seas, kellel on suur risk käituda vägivaldselt. Tagada sel viisil laste turvalisus ja heaolu.
- **Läbis Ennetuse teadusnõukogu hindamise:** 2023
- **Retsensendid:** Jaan GinterMariann Märtsin
- **Ennetustegevuse veebileht:** Hoolivad isad

Soovitud esmane mõju on **isade teadlikkuse, hoiakute ja käitumise paranemine**. Esmaste tulemusnäitajate* hindamisel toetutakse enese, partneri, laste ja lastekaitse töötajate hinnangutele kuni 12 kuud pärast tegevuse algust.

- Kaks uuringut näitasid **isade vanemliku või psühholoogilise stressi vähenemist**
- Kolm uuringut näitasid muutusi **vanemlikus käitumises**, peamiselt agressiivsuse, verbaalse vägivalla, ülereageerimise ja vaenulikkuse vähenemisel ning vanema ja lapse suhete paranemisel.
- Üks uuring näitas **teadlikkuse paranemist** teiste meeste ja iseenda problemaatilisest käitumisest ja selle mõju äratundmisest.
- Üks uuring näitas, et **programmis osalenud mehi suunati väärkohtlemise tõttu lastekaitsesüsteemi vähem**, võrdluses meestega, kes programmis ei osalenud.

*Esmane tulemusnäitaja on ennetustegevuse mõju või toime uuringu peamine tulemusnäitaja.

Soovitud teiseseks mõjuks on **head suhted teise vanemaga ja vanemlik koostöö, laste ja partnerite vaimse tervise paranemine, koostöö lastekaitse töötajatega**. Teiseste tulemusnäitajate* hindamisel toetutakse partnerite, laste ja lastekaitse töötajate ning enese raporteeritud hinnangutele

- Kaks uuringut näitasid **erisuguseid tulemusi partneri ahistamise, füüsilise, majandusliku, seksuaalse vägivalla ja väärkohtlemise** osas. Tulemused on erisugused ka lapsevanemate koostöös ja omavahelises suhtlemises.
- Üks uuring näitas **suuremat kontakti lastekaitsetöötajate ja isade vahel**, võrreldes programmis mitteosalevate meestega.
- Kaks uuringut näitasid **partnerite psühholoogilise stressi või ärevuse vähenemist**, positiivsed tulemused säilisid ajas.
- Üks uuring **ei leidnud tegevuse mõju laste vaimsele tervisele**.

*Teisene tulemusnäitaja on muu tulemusnäitaja, mille vastu huvi tuntakse.

- CEBS: “Not able to be Rated” (0/5)
- Pewtrust: "Insufficient evidence" (0/5)

**Iga andmebaas kasutab erisugust hindamissüsteemi ja tasemeid.

Ettepanekud uurimiseks: hinnata tegevuse mõju **lähiõppe ja veebiõppe kasutamisel**. Uurida **laste kogemusi, sest programmi üks eesmärk on suurendada laste heaolu**. Hinnata, k**as ja kuidas mõjutab tegevus koostööd programmi suunajatega** ja mis mõju näevad suunajad. **Kaaluda kontrollgrupiga uuringu elluviimist** koostöös teadusasutusega. **Analüüsida osalenud isadelt kogutud tagasisidet** järjepidevalt, et tegevus oleks vastuvõetav ja kvaliteetne.

Ettepanekud kasutamiseks: **Ennetuse teadusnõukogu** soovitab Eestis ennetustegevust kasutada, kogudes juurde täiendavaid andmeid elluviimise viiside ja mõju kohta erisihtrühmades. **Rahastusotsuste tegemisel keskenduda erisihtrühmadele, sh isadele**, kel on probleemsed või vägivaldsed suhted laste ja laste emaga.